

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ

Από το πρακτικό της αριθμ. **1/2017** συνεδρίασης της Περιφερειακής Επιτροπής Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (Π.Ε.Α.Σ.) Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης.

Αριθμ. Απόφασης: **1/2017**.

ΘΕΜΑ: «Διατύπωση Γνώμης επί του 3^{ου} Εγγράφου Εξειδίκευσης της Εφαρμογής Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014-2020 (Έκδοση 01/Νοέμβριος 2017) και των κριτηρίων αξιολόγησης πράξεων»

Στην Κομοτηνή, σήμερα **30 Οκτωβρίου 2017, ημέρα Δευτέρα και ώρα 09.00**, στα επί της οδού Στίλπωνος Κυριακίδη 17, 4^{ος} όροφος, Κομοτηνή 69 132, γραφεία της ΠΕΔ ΑΜ-Θ, συνήλθε σε συνεδρίαση η Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού (Π.Ε.Α.Σ.) Ανατολικής Μακεδονίας – Θράκης, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24Α του Ν.4314/2014 (ΦΕΚ Α 265/23.12.2014) και τη με αριθμ. 234/09.06.2015 σχετική Απόφαση του Δ.Σ. της ΚΕΔΕ και κατόπιν της με Α.Π 1/25-10-2017 πρόσκλησης-ημερήσιας διάταξης του Προέδρου της Επιτροπής κ. Ευάγγελου Λαμπάκη, Δημάρχου Αλεξανδρούπολης και Προέδρου της ΠΕΔ ΑΜ-Θ, που επιδόθηκε νόμιμα σε κάθε μέλος της.

Ύστερα από διαπίστωση της νόμιμης απαρτίας, αφού σε **σύνολο 5** μελών της Επιτροπής βρέθηκαν **παρόντα 5** και συγκεκριμένα:

ΠΑΡΟΝΤΕΣ

1. **Λαμπάκης Ευάγγελος**, Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης-Πρόεδρος ΠΕΑΣ ΑΜ-Θ
2. **Τσανάκα Δήμητρα**, Δήμαρχος Καβάλας, εκπρόσωπος Δ.Σ. ΠΕΔ ΑΜ-Θ
3. **Μαυρίδης Βασίλειος**, Δήμαρχος Ορεστιάδας, εκπρόσωπος Δ.Σ. ΠΕΔ ΑΜ-Θ
4. **Τσέγκα Ευαγγελία**, Προϊσταμένη Τμήματος Διοικητικού - Οικονομικού Ν. Ροδόπης της Διεύθυνσης Διοίκησης, εκπρόσωπος Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης
5. **Αντωνιάδης Κων/νος**, Περιφερειακός Σύμβουλος, εκπρόσωπος Περιφερειακού Συμβουλίου ΑΜ-Θ

ΑΠΟΝΤΕΣ

Κανένας

Ο κ. Πρόεδρος κήρυξε την έναρξη της συνεδρίασης με θέμα της ημερήσιας διάταξης, **«Διατύπωση Γνώμης επί του 3^{ου} Εγγράφου εξειδίκευσης της Εφαρμογής Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014-2020 (Έκδοση 01/ Νοέμβριος 2017) και των κριτηρίων αξιολόγησης πράξεων»**

.....

Έπειτα ο κ. Πρόεδρος εισηγούμενος του μοναδικού θέματος της ημερήσιας διάταξης, αναφέρει στα μέλη της Επιτροπής, ότι με το υπ' αριθμ. 3662/24-10-2017 έγγραφο της ΕΥΔ Ε.Π. Περιφέρειας ΑΜΘ διαβιβάστηκε στην Π.Ε.Α.Σ. ΑΜ-Θ σχέδιο του εγγράφου της 3^{ης}

εξειδίκευσης της Εφαρμογής Επιχειρησιακού Προγράμματος Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης 2014-2020 (Έκδοση 01/ Νοέμβριος 2017) καθώς και των κριτηρίων αξιολόγησης πράξεων και ζητήθηκε η διατύπωση γνώμης για το τμήμα εκείνο του εγγράφου που αφορά σε έργα και δράσεις τοπικής ανάπτυξης και ιδίως των πράξεων που εντάσσονται σε κατηγορίες δράσεων με δικαιούχους τους Δήμους.

Επί του προτεινόμενου σχεδίου του 3^{ου} Εγγράφου εξειδίκευσης της εφαρμογής του Ε.Π. ΠΑΜΘ 2014 – 2020 καθώς και της μεθοδολογίας αξιολόγησης & κριτηρίων επιλογής πράξεων του ο κ. Πρόεδρος ανέφερε ότι:

«1. Η μέχρι σήμερα εξέλιξη του ΕΠ ΠΑΜ-Θ αναδεικνύει τις προσπάθειες που γίνονται από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, παρά την δύσκολη συγκυρία που υλοποιείται το πρόγραμμα.

Ειδικότερα η εξέλιξη των βασικών παραμέτρων που αφορούν σε: προσκλήσεις, εντάξεις, νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη και την πρόοδό του το χρονικό διάστημα από την 2η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό την σημερινή κατάσταση.

2. Η ΠΕΑΣ επισημαίνει την θετική προοπτική ως προς την υλοποίηση του Προγράμματος με βάση την εκτίμηση για τον συνολικό αριθμό των προσκλήσεων για το τέλος του 2017 που αντιστοιχεί στο 72,67 % των πόρων του.

Προβληματισμός όμως δημιουργείται ως προς την εξέλιξη των υπόλοιπων παραμέτρων και ειδικότερα ως προς τις δαπάνες, λαμβάνοντας υπόψη ότι συμπεριλαμβάνονται στα στοιχεία και έργα της προηγούμενης περιόδου που ευρίσκοντο στο στάδιο της ολοκλήρωσης και τα οποία επανεντάχθηκαν στο νέο Πρόγραμμα. Για την έγκαιρη επισήμανση ειδικότερων προβλημάτων, όπως αναφέρονται στη συνέχεια (παρ.6) και την υπέρβασή τους, η ΠΕΑΣ τονίζει την αναγκαιότητα συνέχισης της συνεργασίας των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης μεταξύ τους αλλά και με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.

3. Επαναλαμβάνουμε όπως και παλαιότερα την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε φάση εξειδίκευσης οι αναλυτικές προτάσεις που απεστάλησαν από την ΤΑ κατά την 1η Εξειδίκευση του ΕΠ.

Οι προτάσεις αυτές αλλά και τα έργα στρατηγικού χαρακτήρα όπως ψηφίσθηκαν από το Περιφερειακό Συμβούλιο κατά την διαδικασία κατάρτισης της πρότασης για το ΠΠΧΣΑΑ, καθώς και οι επιμέρους προτάσεις ανά Δήμο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε διαδικασίες όπως αυτή της εξειδίκευσης.

4. Όσον αφορά στην αναπτυξιακή διάσταση του υλοποιούμενου ΕΠ, με βάση και την υφιστάμενη μακρόχρονη κρίση η οποία αφήνει πλέον σε διακριτό βαθμό το αποτύπωμά της σε κρίσιμους τομείς, διαπιστώνεται ότι επιβεβαιώνονται οι συλλογικές προσπάθειες των θεσμικών οργάνων των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης και της ΕΥΔ για άσκηση παρεμβατικών αναπτυξιακών πολιτικών μέσω ΟΧΕ και ΣΒΑΑ σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα και προκλήσεις. Οι πολιτικές αυτές προτείνεται να εξετασθεί ώστε να επεκταθούν μέσω της θεσμοθέτησης και 2ης ΟΧΕ στην ορεινή ζώνη αλλά και εφαρμογής ΣΒΑΑ και σε άλλα αστικά κέντρα της περιφέρειας, με βάση τις προτάσεις της ΠΕΔ ΑΜ-Θ.

5. Τονίζεται για μία ακόμη φορά η σημασία που έχει, ιδιαίτερα για τους μεσαίου και μικρού μεγέθους Δήμους, η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για την προετοιμασία, ωρίμανση αλλά και την υλοποίηση έργων. Στη σημερινή φάση υλοποίησης του Προγράμματος τα παραπάνω

είναι ιδιαίτερα επίκαιρα και απαιτούν την δραστηριοποίηση όλων των εμπλεκομένων με βάση το θεσμικό πλαίσιο, ώστε οι λύσεις που θα δοθούν να είναι αποτελεσματικές.»

Στη συνέχεια ο κ. Πρόεδρος επισήμανε τα βασικά προβλήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του Προγράμματος σύμφωνα και με το 3ο Έγγραφο Εξειδίκευσης, τα οποία σχετίζονται με έργα που αφορούν και την ΤΑ και πρέπει να επιλυθούν το ταχύτερο δυνατόν.

Τα μέλη της Επιτροπής αφού άκουσαν την εισήγηση του Προέδρου και μετά από ανταλλαγή διαφόρων γνώμων, λαμβάνοντας υπόψη:

1. Το με αριθμ. 3662/24-10-2017 έγγραφο της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜ-Θ
2. Το 3ο Έγγραφο Εξειδίκευσης της Εφαρμογής του Ε.Π. ΠΑΜΘ 2014 – 2020 (Έκδοση 01, Κομοτηνή, Νοέμβριος 2017) της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜ-Θ
3. Το 3ο Έγγραφο μεθοδολογίας αξιολόγησης & κριτηρίων επιλογής πράξεων του Ε.Π. ΠΑΜΘ 2014 – 2020 (Έκδοση 01, Κομοτηνή, Νοέμβριος 2017) της ΕΥΔ ΕΠ ΠΑΜ-Θ
4. Τις διατάξεις του άρθρου 24Α του Ν.4314/2014 (ΦΕΚ Α 265/23.12.2014)
5. Την με αριθμ. 234/9-6-2015 Απόφαση του ΔΣ της ΚΕΔΕ, με την οποία συγκροτήθηκε η ΠΕΑΣ ΑΜ-Θ

Γνωμοδοτούν Ο Μ Ο Φ Ω Ν Α τα παρακάτω:

1. Η μέχρι σήμερα εξέλιξη του ΕΠ ΠΑΜ-Θ αναδεικνύει τις προσπάθειες που γίνονται από την αρμόδια Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης, παρά την δύσκολη συγκυρία που υλοποιείται το πρόγραμμα.
Ειδικότερα η εξέλιξη των βασικών παραμέτρων που αφορούν σε: προσκλήσεις, εντάξεις, νομικές δεσμεύσεις και δαπάνες του Προγράμματος, λαμβάνοντας υπόψη και την πρόοδό του το χρονικό διάστημα από την 2^η συνεδρίαση της Επιτροπής Παρακολούθησης, αποτυπώνει σε μεγάλο βαθμό την σημερινή κατάσταση.
2. Η ΠΕΑΣ επισημαίνει την θετική προοπτική ως προς την υλοποίηση του Προγράμματος με βάση την εκτίμηση για τον συνολικό αριθμό των προσκλήσεων για το τέλος του 2017 που αντιστοιχεί στο 72,67 % των πόρων του.
Προβληματισμός όμως δημιουργείται ως προς την εξέλιξη των υπόλοιπων παραμέτρων και ειδικότερα ως προς τις δαπάνες, λαμβάνοντας υπόψη ότι συμπεριλαμβάνονται στα στοιχεία και έργα της προηγούμενης περιόδου που ευρίσκοντο στο στάδιο της ολοκλήρωσης και τα οποία επανεπεντάχθηκαν στο νέο Πρόγραμμα. Για την έγκαιρη επισήμανση ειδικότερων προβλημάτων, όπως αναφέρονται στη συνέχεια (παρ.6) και την υπέρβασή τους, η ΠΕΑΣ τονίζει την αναγκαιότητα συνέχισης της συνεργασίας των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης μεταξύ τους αλλά και με την Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης.
3. Επαναλαμβάνουμε όπως και παλαιότερα την ανάγκη να λαμβάνονται υπόψη σε κάθε φάση εξειδίκευσης οι αναλυτικές προτάσεις που απεστάλησαν από την ΤΑ κατά την 1^η Εξειδίκευση του ΕΠ.
Όσον αφορά ειδικότερα στις περιγραφόμενες Δράσεις του 3^{ου} Εγγράφου Εξειδίκευσης της Εφαρμογής του Ε.Π. ΑΜΘ 2014-2020, προτείνονται τα παρακάτω:
 - Στη Δράση 3α.4.1: «Δημιουργία Θερμοκοιτίδων Επιχειρήσεων Εντάσεως Έρευνας και Τεχνολογίας (NEET)» προτείνεται να συμπεριληφθούν στους δυνητικά δικαιούχους και οι φορείς της πρωτοβάθμιας Τ.Α.
 - Στον Ειδικό Στόχο 4γ.8: «Εξοικονόμηση Ενέργειας σε Δημόσιες Υποδομές» προτείνεται να προβλεφθεί Δράση για την εξοικονόμηση ηλεκτρικής ενέργειας μέσω της αντικατάστασης των δικτύων ΦΟΠ.

- Στη Δράση 5β.9.1: «Μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων από πλημμύρες» προτείνεται να συμπεριληφθούν στους δυνητικά δικαιούχους και οι φορείς της πρωτοβάθμιας Τ.Α. (έργα διευθέτησης χειμάρρων, κατασκευής δικτύων αποχέτευσης ομβρίων υδάτων κλπ).
- Στη Δράση 5β. 9.2: «Προμήθεια εξοπλισμού πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων και καταστροφών όπως οι πυρκαγιές και οι πλημμύρες» προτείνεται να συμπεριληφθούν στους δυνητικά δικαιούχους και οι φορείς της πρωτοβάθμιας Τ.Α.
- Στη Δράση 6γ.12.3: «Αναβάθμιση / Ενίσχυση τουριστικού προϊόντος Περιφέρειας ΑΜΘ» προτείνεται να συμπεριληφθούν στους δυνητικά δικαιούχους και οι φορείς της πρωτοβάθμιας Τ.Α. (παραγωγή υλικού προβολής τουριστικών πόρων, συμμετοχή σε εκθέσεις, δράσεις εξοικείωσης επιλεγμένων ομάδων στόχου κλπ).

Οι προτάσεις αυτές αλλά και τα έργα στρατηγικού χαρακτήρα όπως ψηφίσθηκαν από το Περιφερειακό Συμβούλιο κατά την διαδικασία κατάρτισης της πρότασης για το ΠΠΧΣΑΑ, καθώς και οι επιμέρους προτάσεις ανά Δήμο πρέπει να λαμβάνονται υπόψη σε διαδικασίες όπως αυτή της εξειδίκευσης.

4. Όσον αφορά στην αναπτυξιακή διάσταση του υλοποιούμενου ΕΠ, με βάση και την υφιστάμενη μακρόχρονη κρίση η οποία αφήνει πλέον σε διακριτό βαθμό το αποτύπωμά της σε κρίσιμους τομείς, διαπιστώνεται ότι επιβεβαιώνονται οι συλλογικές προσπάθειες των θεσμικών οργάνων των δύο βαθμών Αυτοδιοίκησης και της ΕΥΔ για άσκηση παρεμβατικών αναπτυξιακών πολιτικών μέσω ΟΧΕ και ΣΒΑΑ σε περιοχές που αντιμετωπίζουν προβλήματα και προκλήσεις. Οι πολιτικές αυτές προτείνεται να εξετασθεί ώστε να επεκταθούν μέσω της θεσμοθέτησης και 2^{ης} ΟΧΕ στην ορεινή ζώνη αλλά και εφαρμογής ΣΒΑΑ και σε άλλα αστικά κέντρα της περιφέρειας, με βάση τις προτάσεις της ΠΕΔ ΑΜ-Θ.
5. Τονίζεται για μία ακόμη φορά η σημασία που έχει, ιδιαίτερα για τους μεσαίου και μικρού μεγέθους Δήμους, η αξιοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας για την προετοιμασία, ωρίμανση αλλά και την υλοποίηση έργων. Στη σημερινή φάση υλοποίησης του Προγράμματος τα παραπάνω είναι ιδιαίτερα επίκαιρα και απαιτούν την δραστηριοποίηση όλων των εμπλεκόμενων με βάση το θεσμικό πλαίσιο, ώστε οι λύσεις που θα δοθούν να είναι αποτελεσματικές.
6. Επισημαίνονται παρακάτω βασικά προβλήματα που επηρεάζουν τις επιδόσεις του Προγράμματος, σύμφωνα και με το 3^ο Έγγραφο Εξειδίκευσης, τα οποία σχετίζονται με έργα που αφορούν και την ΤΑ και πρέπει να επιλυθούν το ταχύτερο δυνατόν:
 - η μη αποσαφήνιση του τρόπου ενεργοποίησης δράσεων του τομέα της ψηφιακής ανάπτυξης από το Υπουργείο Ψηφιακής Πολιτικής, Τηλεπικοινωνιών και Ενημέρωσης / Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Πολιτικής, γεγονός που δημιουργεί υστέρηση στην εξειδίκευση του ΘΣ 2/Επ.Πρ2γ του ΕΠ ΑΜ-Θ.
 - η σημαντική καθυστέρηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας για την έγκριση του νέου Κανονισμού Ενεργειακής Απόδοσης Κτιρίων (ΦΕΚ/Β/2367/12-07-2017) ενώ δεν υπάρχει χρονοδιάγραμμα για την ολοκλήρωση των υπολειπόμενων ενεργειών (π.χ. έκδοση Τεχνικών Οδηγιών του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΤΟΤΕΕ)) ώστε να είναι δυνατή η άμεση ενεργοποίηση των σχετικών προκλήσεων.
 - η σημαντική καθυστέρηση από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας / Ειδική Γραμματεία Υδάτων στην ολοκλήρωση των Σχεδίων Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας (ΣΔΚΠ), με τα οποία θα πρέπει να είναι συμβατές οι παρεμβάσεις του ΘΣ 5 του ΕΠ ΑΜ-Θ.
 - η καθυστέρηση, από την Ειδική Γραμματεία Υδάτων, στην κάλυψη της αιρεσιμότητας που αφορά στον τομέα της ορθολογικής διαχείρισης των υδατικών πόρων και ειδικότερα στη διαμόρφωση τιμολογιακής πολιτικής για τις χρήσεις του ύδατος καθώς και στην επικαιροποίηση των Διαχειριστικών Σχεδίων Λεκανών

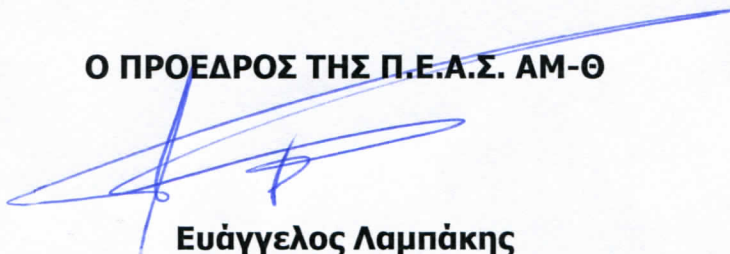
Απορροής, η οποία δύναται να οδηγήσει σε αναστολή πληρωμών για τις σχετικές προτεραιότητες του ΕΠ ΑΜ-Θ 2014–2020.

- η καθυστερημένη έκδοση εντός του 2017, με τις 27016/2017 (ΦΕΚ Β' 1975/7-6-2017) και 27022/2017 (ΦΕΚ Β' 1976/7-6-2017) αποφάσεις του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, των προδιαγραφών που αφορούν αντιστοίχως στην εκπόνηση Τοπικών Χωρικών Σχεδίων (ΤΧΣ) και των μελετών Ειδικών Χωρικών Σχεδίων (Ε.Χ.Σ) του ν. 4447/2016 (ΦΕΚ Α' 241). Η ανωτέρω υστέρηση δεν επέτρεψε την ενεργοποίηση της εξαιρετικής σημασίας για την ΤΑ Δράσης 6ε.14.1 «Τοπικά και ειδικά χωρικά σχέδια» π/υ 6.000.000 € εντός του 2016, όπως αρχικά είχε προγραμματισθεί.
- η προβλεπόμενη διαδικασία περί «έγκρισης Σκοπιμότητας του Υπουργείου Υγείας» η οποία δημιουργεί καθυστερήσεις στην υλοποίηση της Δράσης 9α.18.1 «Ανάπτυξη / αναβάθμιση υποδομών υγείας».
- η σημαντικότερη καθυστέρηση, του Υπουργείου Υγείας - Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ, στην εξειδίκευση δράσεων που αφορούν στην ΘΣ9/ΕΠ9ιν «Βελτίωση της πρόσβασης σε οικονομικά προσιτές, βιώσιμες και υψηλής ποιότητας υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της υγειονομικής περίθαλψης και των κοινωνικών υπηρεσιών γενικού συμφέροντος», οι οποίες θα συμβάλουν άμεσα στους ποσοτικούς (δαπάνες) και ποιοτικούς (δείκτες) στόχους του Επιχειρησιακού Προγράμματος.
- η σημαντικότερη καθυστέρηση, του Υπουργείου Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης - Γενική Γραμματεία Διαχείρισης Κοινοτικών και Άλλων Πόρων, στην εξειδίκευση του ΘΣ9/ΕΠ9ν και ειδικότερα του Ειδικού Στόχου 25 που αφορά στην «Ενίσχυση της κοινωνικής οικονομίας και των κοινωνικών επιχειρήσεων».
- οι καθυστερήσεις που παρατηρούνται στην εφαρμογή του Ν. 4412/2016 «Προγραμματισμός, ανάθεση, σύναψη και εκτέλεση Δημοσίων Συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών». Ειδικότερα απαιτείται από το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών σε συνεργασία με την ΕΑΑΔΗΣΥ η άμεση ολοκλήρωση όλων των διαδικασιών για την πλήρη εφαρμογή του Νόμου (π.χ. αδυναμία δημοπράτησης έργων με το σύστημα Μελέτη Κατασκευή που αφορά και σε έργα Εγκαταστάσεων Επεξεργασίας Λυμάτων), συμπεριλαμβανομένης της εφαρμογής των Ηλεκτρονικών Διαγωνισμών. Παράλληλα επισημαίνεται ότι οι συνεχείς αλλαγές στις ημερομηνίες εφαρμογής του συστήματος Ηλεκτρονικών Διαγωνισμών έχει δημιουργήσει σημαντικότερες καθυστερήσεις στην υλοποίηση του Επιχειρησιακού Προγράμματος.

Η απόφαση αυτή έλαβε α/α 1/2017

Ακριβές απόσπασμα που βγήκε για υπηρεσιακή χρήση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ Π.Ε.Α.Σ. ΑΜ-Θ

Ευάγγελος Λαμπράκης

Πρόεδρος της ΠΕΔ ΑΜ-Θ

Δήμαρχος Αλεξανδρούπολης